

Protokoll fört vid enskild föredragning

Regeringskansliet

Enheten för rättsliga och internationella frågor, Rk1a

Beslutande

L a n t r å d

Katrin Sjögren

Föredragande

Jurist

Sophie Mecklin

Justerat

Omedelbart

Ärende/Dnr/Exp.

Beslut

Nr 104

Ålands förvaltningsdomstols begäran om utlåtande avseende en tjänst som extra ordinarie förvaltningsdomare vid Ålands förvaltningsdomstol.

ÅLR 2019/5325

435 Rk1a

Landskapsregeringen beslöt avge utlåtande enligt **bilaga**.

Nr 105

Ansökan om jordförvärvstillstånd gällande ett outbrutet område om 1 000 m² av fastigheten Mastans i Geta kommun.

ÅLR 2019/4043

436 Rk1a

Landskapsregeringen *avslår* ansökan om jordförvärvstillstånd gällande ett outbrutet område om 1 000 m² av fastigheten Mastans RNr 4:57 i Geta kommun.

Bakgrund

Sökanden ansöker om tillstånd att förvärva och besitta ett outbrutet område om 1 000 m² av fastigheten Mastans RNr 4:57 i Westergeta by i Geta kommun (65-415-4-57). Fastigheten gränsar till vatten, men till fastigheten hör inga andelar i samfällda områden. Fastigheten är belägen på generalplanerat område.

Till det outbrutna området som avses i ansökan gränsar fastigheten Björkudden RNr 3:21. Enligt uppgift ur ansökan äger sökanden fastigheten Björkudden om 1 055 m² genom arv efter sin mormor. Ur ansökan framgår vidare att fastigheten Björkudden i dagsläget endast är möjlig att använda för fritidsbruk sommartid eftersom den saknar vatten och avlopp och stugan inte är vinterbonad. Sökanden skulle vilja bygga till stugan, ansluta fastigheten till kommunalt vatten och anlägga en enskild avloppsanläggning då kommunalt avlopp saknas. Enligt sökanden är dessa åtgärder begränsade på grund av den nuvarande arealen om 1 055 m². Sökanden anger även att genom förvärvet skulle anläggning av avlopp och en tillbyggnad av fastigheten underlättas och på sikt möjliggöra ett fast boende. Med en modern boendestandard skulle sökanden och sökandens

maka kunna tänka sig att fast bosätta sig på markområdet. Sökanden har blivit erbjudanden att köpa det outbrutna området som avses i ansökan.

Sökanden har inte varit bosatt i landskapet och har inte haft hembygdsrätt. Ur ansökan framgår att sökandens släkt på moderns sida kommer från Geta och att sökandens mor, mormor och mormors mor är begravda i Geta. Ur ansökan framgår vidare att sökanden har vistats i Geta sedan barndomen, samt ägt och tagit hand om stugan på fastigheten Björkudden i över 20 år. Avsikten med förvärvet är fritidsbruk

Kommunens utlåtande

Kommundirektören i Geta kommun har i kommunens utlåtande av den 3 juni 2019 angett att kommundirektören utifrån lokala förutsättningar och aspekter inte ser några hinder mot ansökans beviljande och att kommundirektören därmed förordar att jordförvärvstillstånd beviljas.

Motivering

Av 4 § 2 mom. landskapsförordningen (2003:70) om jordförvärvstillstånd framgår kriterier för när landskapsregeringen ska bevilja jordförvärvstillstånd, om inte särskilda skäl däremot föreligger.

Landskapsregeringen konstaterar att huvudregeln för beviljande av jordförvärvstillstånd för fritidsboende är det som framgår ur 4 § 2 mom. 1 punkten landskapsförordningen om jordförvärvstillstånd. Om inte särskilda skäl däremot föreligger, ska jordförvärvstillstånd beviljas enligt 4 § 2 mom. 1 punkten landskapsförordningen om:

1. Sökanden är född i landskapet Åland och har bott i landskapet Åland till ca 12 års ålder. Alternativt har sökanden bott i landskapet Åland så länge att den aktiva, medvetna uppväxttiden infallit medan sökanden bott i landskapet.
2. Markområdet och sökandens tidigare markinnehav understiger tillsammans 4 000 m².
3. Marken utgörs inte av ett attraktivt eller känsligt strandområde.

Ansökan uppfyller inte villkoren i den första punkten eftersom sökanden inte har varit bosatt i landskapet. Med hänsyn till att ansökan inte uppfyller villkoren i den första punkten kan inte 4 § 2 mom. 1 punkten landskapsförordningen om jordförvärvstillstånd läggas till grund för bifall av ansökan.

Eftersom ingen annan av de punkter som framgår av 4 § 2 mom. landskapsförordningen om jordförvärvstillstånd är tillämplig i detta fall ska ansökan prövas enligt 12 § landskapslagen (2003:68) om jordförvärvsrätt och jordförvärvstillstånd. Vid prövningen bör beaktas bland annat sökandens anknytning till landskapet Åland och avsikt att fast bosätta sig i landskapet samt markområdets storlek, beskaffenhet och användningsändamål.

Landskapsregeringen konstaterar att markområdets storlek och den omständigheten att sökanden har en viss anknytning till landskapet visserligen skulle kunna tala för ett beviljande av tillstånd. Avsikten med förvärvet är dock i första hand fritidsbruk vilket talar emot ett beviljande av tillstånd. Sökanden har emellertid uppgett att sökanden och sökandens maka med en modern boendestandard skulle kunna tänka sig att fast

bosätta sig i landskapet. I tidigare tillståndspraxis har landskapsregeringen ansett att om sökandens avsikt att fast bosätta sig i landskapet baserar sig på framtida händelseförlopp som sökanden inte kan ge en bindande utfästelse om i dagsläget, finns det inte tillräckligt stöd för slutsatsen att fastigheten kommer att vara sökandens faktiska och huvudsakliga vistelseställe, vilket skulle tala för ett beviljande av jordförvärvstillstånd.

Markområdet som avses i ansökan är visserligen litet och gränsar till den fastighet som sökanden redan äger. Landskapsregeringen anser emellertid inte att den omständigheten att sökanden redan äger mark i landskapet kan läggas till grund för ett beviljande av jordförvärvstillstånd eftersom personer som inte äger mark i landskapet skulle missgynnas jämfört med personer som redan äger mark i landskapet. Enbart den omständigheten att markområdet är litet kan inte heller ligga till grund för ett beviljande av jordförvärvstillstånd. Landskapsregeringen har i tidigare beslut avslagit ansökningar då markområdet var litet och gränsade till den fastighet som sökanden redan ägde (se landskapsregeringens beslut den 29 maj 2018, 349 Rk1a, ÅLR 2018/865 och landskapsregeringens beslut den 8 augusti 2017, 524 Rk1a, ÅLR 2017/3715).

Härtill kan tilläggas att syftet med jordförvärvslagstiftningen är att behålla jordegendomen på Åland i den åländska befolkningens händer enligt 1 § jordförvärvslagen (1975:7) för Åland. De kriterier för beviljande av jordförvärvstillstånd som framgår ur 4 § 2 mom. 1 punkten landskapsförordningen om jordförvärvstillstånd, och som möjliggör att personer som har en stark anknytning till Åland men inte längre är bosatta i landskapet beviljas jordförvärvstillstånd för fritidsfastigheter, utgör i sig redan ett undantag från lagstiftningens huvudsakliga syfte.

Med beaktande av omständigheterna i fallet, landskapsregeringens beslutspraxis och jordförvärvslagstiftningens syfte finner landskapsregeringen inom ramen för sin prövningsrätt att det inte är ändamålsenligt att göra ytterligare avsteg från jordförvärvslagstiftningens syfte. Ansökan ska därför avslås.

Landskapsregeringen konstaterar att det ur ansökan framgår att det inte ännu finns någon överlåtelsehandling för det outbrutna området av fastigheten Mastans RNr 4:57, varför landskapsregeringen inte finner orsak att i enlighet med 6 § 1 mom. jordförvärvslagen (1975:7) för Åland foga ett tillkännagivande till avslaget om att egendomen ska överlätas till någon som har rätt att äga sagda egendom inom sex månader från landskapsregeringens beslut.

Tillämpade lagrum

1 § jordförvärvslagen (1975:7) för Åland

12 § landskapslagen (2003:68) om jordförvärvsrätt och jordförvärvstillstånd

4 § 2 mom. 1 punkten landskapsförordningen (2003:70) om jordförvärvstillstånd

Bilaga

BESLUT	Nr 435 Rk1a	Sidnr 4 (4)
Datum 27.6.2019	Dnr ÅLR 2019/5325	

Ålands förvaltningsdomstol
PB 31
22101 MARIEHAMN

Hänvisning
Brev nr 109/2019

Kontaktperson
Sophie Mecklin

Ärende
ER BEGÄRAN OM UTLÅTANDE

Ålands förvaltningsdomstol begär utlåtande avseende en tjänst som extra ordinarie förvaltningsdomare vid Ålands förvaltningsdomstol för tiden 1.9 – 31.12.2019. Enligt 7 § lag om Ålands förvaltningsdomstol (FFS 547/1994) ska utlåtande av Ålands landskapsregering inhämtas innan förvaltningsdomaren utnämns och suppleanter utses. Enligt förarbetena är detta motiverat då domstolen också ska kunna behandla ärenden som hänför sig till landskapet Ålands självstyrelse (RP 35/1994).

Enligt 30 § 1 p. självstyrelselagen för Åland ska då statstjänster besätts i landskapet Åland särskild betydelse tillmätas att den som anställs har kännedom om landskapets förhållanden eller är bosatt i landskapet. Enligt förarbetena till lagen ska dessa kriterier betraktas som tilläggsmeriter då de sökande i stort sett är lika meriterade (RP 73/1990). Vidare ska kravet på språkkunskaper för statsanställda vara uppfyllt i enlighet med 42 § 1 mom. självstyrelselagen för Åland.

Landskapsregeringen konstaterar att sökanden för närvarande tjänstgör som extra ordinarie förvaltningsdomare och ser därför inte några hinder för att hon fortsättningsvis utnämns till extra ordinarie förvaltningsdomare.

Landskapsregeringen har inget övrigt att anföra i ärendet.

L a n t r å d

Katrin Sjögren

Jurist

Sophie Mecklin